

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de bescherming van dieren bij het slachten of doden, wat betreft het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het slachten van schapen, geiten of varkens voor particulier huishoudelijk verbruik
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met dit besluit wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de bescherming van dieren bij het slachten of doden gewijzigd, zodat uitvoering gegeven wordt aan artikel 39, §3, tweede lid, 2°, van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 (hierna: de Codex). De Codex voerde een verbod in op het doden en slachten van schapen, geiten en varkens voor particulier huishoudelijk verbruik buiten een erkend slachthuis of een erkende inrichting. Dit verbod is niet van toepassing op de personen die in het bezit zijn van een getuigschrift van vakbekwaamheid én die over een verdovingsinstrument beschikken. Huidig besluit bepaalt de nadere regels voor het verkrijgen van een het getuigschrift van vakbekwaamheid, de te volgen opleiding over het slachten of doden van dieren, en het examen. Daarnaast worden een aantal bepalingen opgeheven die niet meer actueel zijn.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving
Beleidsveld: Dierenwelzijn

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies met nr. 2025/296 werd geformuleerd op 20 augustus 2025;
- Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 oktober 2025;

- Op de Vlaamse Regering van 19 december 2025 werd voorliggend ontwerp van besluit voor een eerste maal principieel goedgekeurd (VR 2025 1912 DOC.1312), met het oog op het bekomen van het advies van de Raad van State.

Op 22 januari 2026 verleende de Raad van State zijn advies (nr. 78.733/3) over voorliggend ontwerp van besluit. De opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt zoals hierna zal worden toegelicht:

- Rn. 5, pag. 5: De Raad van State merkt op dat de rubriek 'rechtsgrond' in de aanhef moet worden aangevuld. Dat betekent dat een verwijzing naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 moet worden toegevoegd en dat, wat de Codex betreft, eveneens moet worden verwezen naar de artikelen 20 en 39, § 1, 2° en 4°, ervan.
⇒ Reactie: De aanhef van het ontwerpbesluit werd aangevuld met de rechtsgrondbepalingen uit de bijzondere wet en de Vlaamse Codex Dierenwelzijn zoals geadviseerd door de Raad van State.
- Rn. 6, pag. 5-6: De Raad van State gaat akkoord met een aanpassing van artikel 5, §4, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 waarbij de mogelijkheid geschrapt wordt voor de organisatoren van het examen om de getuigschriften van vakbekwaamheid af te leveren. Dit teneinde de overeenstemming met het artikel 39, §3, tweede lid, 2° van de Codex te garanderen.
⇒ Reactie: De aanpassing in kwestie wordt doorgevoerd door middel van een nieuw artikel 5 van het ontwerpbesluit.
- Rn. 7, p. 6: De Raad van State stelt dat het tweede, derde en vierde lid van het ontworpen artikel 8/2, §4, zouden neerkomen op het regelen van het examen. Zij moeten volgens de Raad worden weggelaten of minstens worden teruggestoemd, aangezien ze zouden behoren tot de gemeenschapsbevoegdheid inzake onderwijs, dit terwijl blijkens artikel 1 van de Codex het dierenwelzijn enkel betrekking heeft op gewestbevoegdheden.
⇒ Reactie: Vooreerst wordt opgemerkt dat de betrokken leden gelijkaardig zijn aan het bestaande artikel 5, §3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016, hetwelk betrekking heeft op het getuigschrift afgeleverd aan het personeel dat in een slachthuis met levende dieren omgaat, dewelke bepaling de toets door de Raad van State reeds heeft doorstaan (zie advies Raad van State met nr. 58.704/3 van 18 januari 2016). Bovendien wordt in het bewuste artikel 5, §3, daarenboven zelfs bepaald dat de examenvragen dienen te komen uit een lijst die de Afdeling Dierenwelzijn heeft goedgekeurd, hetgeen in voorliggende ontworpen bepaling zelfs niet vereist wordt. Tenslotte wordt benadrukt dat het niet de bedoeling is om de onderwijsinstellingen te verplichten een bepaalde cursus of examenvragen te gebruiken, maar integendeel is het enkel de bedoeling om een minimumkader te creëren waaraan de opleiding en het examen zou moeten voldoen ingegeven door de bekommernis van de bescherming van het dierenwelzijn. De ontworpen bepalingen maken met andere woorden impliciet deel uit van de bevoegdheid voor dierenwelzijn en worden dan ook behouden.
- Rn. 8, p. 6-7: De Raad van State adviseert om de zinsnede "als vermeld in artikel 8/1 van dit besluit" in het ontworpen artikel 8/2, §2, weg te laten, dit teneinde te voorkomen dat de personen die de opleiding over het slachten of doden van schapen, geiten of varkens volgen en slagen voor het examen, ook de getuigschriften bedoeld in de artikelen 5 en 7 zouden kunnen verkrijgen, wat niet de bedoeling is.
⇒ Reactie: De zinsnede in kwestie werd geschrapt.

- Rn. 9, p. 7: De Raad van State merkt op dat het ontworpen artikel 8/2, §3, herneemt hetgeen bepaald is in artikel 39, §3, tweede lid, 2°, derde zin, van de Codex, waardoor er in dit geval een uitdrukkelijke verwijzing dient te zijn naar de betrokken decreetsbepaling.
⇒ Reactie: In het ontwerpen artikel 8/2, §3, wordt een uitdrukkelijke verwijzing opgenomen naar de betrokken decretale bepaling van de Codex.
- Rn. 12, p. 8: De Raad van State vraagt de situatie te verduidelijken als de opfrissingscursus zoals georganiseerd door het opleidingsinstituut bestaat uit meerdere cursusmomenten.
⇒ Reactie: Zowel in ontwerpbesluit als in de nota aan de Vlaamse Regering wordt de door de Raad van State gevraagde verduidelijking doorgevoerd. Het spreekt voor zich dat als de opfrissingscursus uit meerdere cursusmomenten bestaat, dan dient de kandidaat aan al deze cursusmomenten deelgenomen te hebben opdat de geldigheidsduur van het getuigschrift verlengd kan worden.
- Bijkomende aanpassing:
In het ontworpen artikel 8/1, tweede lid, (cf. artikel 7 van het ontwerpbesluit) wordt nu uitdrukkelijk bepaald dat personen die schapen of geiten doden en slachten op een erkende inrichting voor het gegroepeerd slachten van dieren voor particulier huishoudelijk verbruik, tevens in het bezit dienen te zijn van een getuigschrift van vakbekwaamheid als vermeld in artikel 5, 7 of 8/2 van het besluit van 19 februari 2016. Conform artikel 39, §2, van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 erkent de Vlaamse Regering inrichtingen voor het gegroepeerd slachten van dieren voor particulier huishoudelijk verbruik en kan de voorwaarden ervan bepalen. Delegatie om de betrokken inrichtingen te erkennen werd aan de Vlaamse minister bevoegd voor het dierenwelzijn verleend middels het besluit van de Vlaamse Regering van 9 juli 2021¹. Het spreekt voor zich dat in de in artikel 39, §2, van de Codex bedoelde gevallen eenzelfde getuigschrift ook in het bezit dient te zijn in hoofde van diegenen die op dergelijke door de minister erkende tijdelijke slachtvloeren het verdoven en snijden van de dieren voor hun rekening nemen.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit besluit wordt uitvoering gegeven aan artikel 39, §3, tweede lid, 2°, van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 (hierna: de Codex).

De Codex voerde een verbod in op zogenaamde thuisslachtingen van grotere landbouwhuisdieren, met name schapen, geiten en varkens. Het verbod op het thuisslachten is dus niet van toepassing op het slachten van pluimvee, konijnen en hazen. Runderen en paarden maken eveneens geen deel uit van het verbod, gezien de wet van 5 september 1952 'betreffende de vleeskeuring en de vleeshandel' het thuisslachten van deze dieren al verbiedt.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 9 juli 2021 'tot delegatie van de bevoegdheid om inrichtingen te erkennen voor het gegroepeerd slachten van dieren voor particulier huishoudelijk verbruik, vermeld in artikel 16, § 2, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het dierenwelzijn', *B.S.* 13 juli 2021.

De Codex voorziet een uitzondering op het verbod voor landbouwers en personen die in het bezit zijn van een getuigschrift van vakbekwaamheid afgeleverd door Dierenwelzijn Vlaanderen én die over een verdovingsinstrument beschikken.

Dieren die bestemd zijn voor de slacht moet zoveel mogelijk pijn, lijden en stress bespaard worden. Ze moeten op een diervriendelijke manier behandeld worden en moeten voor de slacht bedwelmend worden volgens een methode die toegelaten is volgens de Europese wetgeving. Dit kan door gebruik te maken van een penschiettoestel of een elektrisch bedwelmingsstoestel. Het correct hanteren van deze toestellen vergt de nodige kennis en vaardigheid. Voor de voedselveiligheid moet ook de hygiëne verzekerd kunnen worden. Een slachting gaat daarenboven ook gepaard met een grote hoeveelheid bloed en ander dierlijk afval dat op de juiste manier verwijderd moet worden. Dit alles maakt dat het nagenoeg onmogelijk is om een slachting door particulieren thuis correct uit te voeren volgens alle wettelijke voorwaarden en dit zonder een voorafgaande kwalitatieve opleiding over het slachten of doden van dieren te hebben gevolgd. Slachtingen door particulieren worden daarom in de regel uitgevoerd in een erkend slachthuis of op een erkende tijdelijke slachtplaats.

Huidig besluit bepaalt de nadere regels voor het verkrijgen van een het getuigschrift van vakbekwaamheid, de te volgen opleiding over het slachten of doden van dieren, en het examen. Daarnaast worden een aantal bepalingen opgeheven die niet meer actueel zijn.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Artikel 1 van het ontwerpbesluit bepaalt de definitie van: 'een opleidingsinstituut', dit is een instelling die opleidingen aanbiedt en die opgericht, gesubsidieerd of erkend is door de bevoegde overheid. De term werd oorspronkelijk gedefinieerd in artikel 5, §3, tweede lid, punt 2, van het besluit van 19 februari 2016. Omdat de term door de voorgestelde wijzigingen ook in andere artikelen voorkomt, wordt ze nu opgenomen in artikel 1. Zo geldt de definitie voortaan voor het volledige besluit.

Artikel 2.

Artikel 2 van het ontwerpbesluit wijzigt het toepassingsgebied van het besluit. Punt 2° 'inrichtingen waar dieren voor hun pels gedood worden', wordt vervangen door 'het doden en slachten van schapen, geiten en varkens voor particulier huishoudelijk verbruik', aangezien het doden van dieren voor hun pels, in pelsdierhouderijen, sinds 1 december 2023 definitief verboden is.

Met de wijziging wordt het besluit van toepassing verklaard op het doden van bepaalde dieren voor particulier huishoudelijk verbruik..

Artikel 3.

Dit artikel heft artikel 4 van het besluit op, aangezien het doden van dieren voor hun pels, in pelsdierhouderijen, sinds 1 december 2023 definitief verboden is.

Artikel 4.

Dit artikel heft punt 2° van artikel 5, §3, tweede lid, van het besluit op. Voor meer informatie, zie de toelichting onder het artikel 1.

Artikel 5.

Dit artikel heft de zinsnede “levert de getuigschriften van vakbekwaamheid af, of” op in het artikel 5, §4, van het besluit dit teneinde de overeenstemming met het artikel 39, §3, tweede lid, 2°, van de Codex te verzekeren.

Artikel 6.

Dit artikel heft hoofdstuk 4, dat bestaat uit artikel 8, op. Dit artikel bevatte overgangsmaatregelen die van toepassing waren tot en met 8 december 2019, en is nu zonder voorwerp geworden.

Artikel 7.

Artikel 4 voegt een hoofdstuk 4/1. in met de titel: ‘Het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het slachten van schapen, geiten of varkens voor particulier huishoudelijk verbruik’. Dit nieuw hoofdstuk bestaat uit twee artikelen met name artikel 8/1 en 8/2.

Nieuw artikel 8/1 enerzijds bepaalt dat personen die schapen, geiten of varkens doden en slachten voor particulier huishoudelijk verbruik in het bezit moeten zijn van een getuigschrift van vakbekwaamheid als vermeld in artikel 5, 7 of 8/2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de bescherming van dieren bij het slachten of doden, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 en 8 februari 2019.

Met dit artikel wordt duidelijk dat de personen die reeds in het bezit zijn van een getuigschrift van vakbekwaamheid voor functionaris voor het dierenwelzijn (artikel 7) of een getuigschrift van vakbekwaamheid voor het slachthuispersoneel (artikel 5) de opleiding voor het slachten van schapen, geiten of varkens voor particulier huishoudelijk verbruik (artikel 8/2) niet moeten volgen. Deze getuigschriften worden gelijkgesteld aan het getuigschrift bedoeld in artikel 8/2.

Er wordt immers aangenomen dat de functionarissen voor het dierenwelzijn en het slachthuispersoneel reeds voldoende kennis hebben om thuisslachtingen, op een correcte en diervriendelijke manier, uit te voeren.

Anderzijds wordt bepaald dat personen die schapen of geiten doden en slachten op een erkende inrichting voor het gegroepeerd slachten van dieren voor particulier huishoudelijk verbruik, tevens in het bezit dienen te zijn van een getuigschrift van vakbekwaamheid als vermeld in artikel 5, 7 of 8/2 van dit besluit. Conform artikel 39, §2, van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 erkent de Vlaamse Regering inrichtingen voor het gegroepeerd slachten van dieren voor particulier huishoudelijk verbruik en kan de voorwaarden ervan bepalen. Het spreekt voor zich dat in de in artikel 39, §2, van de Codex bedoelde gevallen eenzelfde getuigschrift ook in het bezit dient te zijn in hoofde van diegenen die op dergelijke door de minister erkende tijdelijke slachtvloeren het verdoven en snijden van de dieren voor hun rekening nemen.

Nieuw artikel 8/2 op haar beurt bepaalt de modaliteiten voor het behalen van het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het slachten van schapen, geiten of varkens voor huishoudelijk gebruik.

De kandidaat moet een opleiding over het slachten of doden van de bovenvermelde diersoorten volgen en slagen voor een onafhankelijk examen.

De opleiding en het examen wordt verzorgd door een opleidingsinstituut of door een andere persoon die aantoonbare expertise heeft in het domein van dierenwelzijn bij het slachten en doden. De aangeboden cursus wordt eerst goedgekeurd door Dierenwelzijn Vlaanderen. Het examen bestaat uit ten minste 30 vragen, waarbij iedere diersoort die tijdens de opleiding behandeld werd aan bod moet komen. De kandidaat moet ten minste 60% van de punten behalen om te slagen voor het examen.

Als de kandidaat niet geslaagd is voor het examen, dan moet hij de opleiding opnieuw volgen en opnieuw deelnemen aan het examen.

Het opleidingsinstituut of de persoon die aantoonbare expertise heeft in het domein van het dierenwelzijn stuurt de lijst van geslaagde personen door naar Dierenwelzijn Vlaanderen, waarna de afdeling de getuigschriften aflevert. Het getuigschrift vermeldt de diersoort(en) waarvoor de kandidaat geslaagd is voor het examen.

De getuigschriften van vakbekwaamheid worden opgesteld overeenkomstig het modelformulier in bijlage van het besluit. Het getuigschrift is vijf jaar geldig, maar kan verlengd worden met een nieuwe periode van vijf jaar als de houder van het getuigschrift binnen de termijn van vijf jaar een opfrissingscursus volgt. Indien de opfrissingscursus bestaat uit meerdere cursusmomenten, dan dient de kandidaat uiteraard aan al deze cursusmomenten deelgenomen te hebben opdat de geldigheidsduur van het getuigschrift verlengd kan worden.

Artikel 8.

Artikel 8 heft bijlage 2 bij het besluit op, aangezien deze bijlage slechts van kracht was tot en met 8 december 2019.

Artikel 9.

Artikel 9 behoeft geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit heeft geen budgettaire impact.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing.

4 VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016 betreffende de bescherming van dieren bij het slachten of doden, wat betreft het getuigschrift van vakbekwaamheid voor het slachten van schapen, geiten of varkens voor particulier huishoudelijk gebruik;
- 2° de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS